

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

UNGDOMSVÄNNEN

N:r 7
Juli

Redaktör och ansv. utgifvare
A. W. HELLSTRÖM.

1903
[7:de årg.]

Gif ditt hjärta åt Gud!

Gif ditt hjärta åt Gud
Uti ungdomens tid
Och haf akt på hans bud,
Ty det skänker dig frid.

Som en blomstrande vår,
Som en strålande dag
Är hans ord, som består,
Är hans heliga lag.

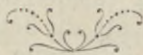
Den skall lyfta dig opp
Ur den kväfvande dyn;
Den skall skänka dig hopp,
Som har grund ofvan skyn.

Se, den visar dig klart,
Att din fader är huld
Och förlåter, så snart
Du bekänner din skuld.

Lef ditt lif i Guds ljus,
Uti glädje och sång,
Tills ditt fädernehus
Du har hunnit en gång!

Gif ditt hjärta åt Gud,
Då det ännu är ungt,
Och haf akt på hans bud;
Ty hans bud är ej tungt.

Aug. B.

Gören löften och betalen dem!

Gören löften och betalen dem åt Herren, eder Gud (Ps. 76: 12).

Att gifva ett löfte till en medmänniska kan synas vara en ganska lätt sak. Huru fort är icke ett löftesord uttaladt! Och dock ligger det mycken vikt vid en sådan handling. Ty den stund, jag gifver ett löfte till någon, ställer jag mig som en gäldenär till den människan, äfven om löftet gäller endast den ringaste sak. Och hon kan med rätt fordra af mig, att jag håller hvad jag sagt.

Är det nu så viktigt med en människas löfte till en medmänniska, huru mycket mer gäller då icke detta om de löften, som vi gifva Gud! Måhända invänder någon af mina läsare, att det icke är nödvändigt att ge Gud några löften, ty han har aldrig fordrat det i någon lag. Och då undviker man lättast att bli löftesbrytare, om man inga löften ger.

Det är sant, att, då Gud gaf sin lag åt Israels barn, gaf han intet bud, som fordrar bestämda löften af oss. Icke heller har han sedan gifvit oss några sådana bud. Men han, som känner människohjärtat, dess svaghet och behof, gaf åt sitt folk föreskriften om, huru det borde förhålla sig, då det kände behof af att frivilligt af en eller annan orsak gifva honom löften (Se härom 3 Mos. 27; 4 Mos. 30; 5 Mos. 23: 21—23!). Både den heliga historien och erfarenheten lär oss, att det är ett behof hos människan, att vid särskilda tillfällen ge uttryck åt sitt hjärtas känslor genom ett löfte till den Högste.

Det är särskildt i tider af djup nöd eller ock när Herren på underbart sätt hjälper och välsignar, som vi känna behofvet af att på något mindre vanligt sätt förbinda oss till honom. Vi tänka här icke på världsmänniskans förfärligt lättsinniga beteende att i nöd och lifsfara, i sorg och motgångar lofva Gud att omvända sig och tjäna honom, men, så fort faran är öfver, glömma Gud och bli hårdare än någonsin. Så gjorde den trotsige Farao. Nej, vi tänka på dem, som vilja tillhöra Gud. Tänk på den dag, då du blef omvänd! Du minns, unge vän, att din nöd var stor. Din synd tryckte dig djupt ned, och din själ ville försmäkta. I din sorg sökte du Herrens hjälp, och han frälste dig. Du lofvade då Gud att för alltid försaka världen och låta helga dig till Fräl sarens tjänst. Se nu till, att du betalar detta löfte! Låt hela ditt lif vara ett offer, ett löftesoffer på Herrens altare!

En ung man eller kvinna var nära döden men bad om ett förlängdt lif och lofvade att lefva det till Jesu ära, om blott bönen blefve hörd. *En* har bedt Gud om en god, inkomstbringande plats och lofvat att offra af inkomsten för missionens sak. *Någon annan* begick en obetänksam handling eller ett felsteg men bad under ånger, att Herren skulle ställa allt till rätta, och gaf ett löfte att, om Gud hörde bön, göra eller gifva något till Herrens ära.

Gäller detta någon, som läser dessa ord, så tänk på Asafs ord: »Betalen edra löften åt Herren, eder Gud! Minns, att du är en gäldenär på grund af ditt gifna löfte.

Ett par sköna exempel på löftens gifvande och hållande kunna vi finna i Jakobs och Davids lif. Om den förre berättas det i 1 Mos. 28 kap., att han, då han på sin färd till Mesopotamien fick en uppenbarelse af Gud i en dröm, innan han lämnade platsen för denna uppenbarelse, lofvade Gud, att, om han gick med och bevarade Jakob på hans resa och välsignade honom, så skulle Herren vara hans Gud. När Jakob sedan efter flera års vistelse i Mesopotamien vände åter till sin hembygd, sökte han upp Betel, den plats, hvarest han gaf sitt löfte, och byggde ett altare åt Gud, »som hade bönhört honom i hans nöds tid» (1 Mos. 35: 1—7). Där ingick Gud sedan i ett fast förbund med Jakob.

Om David veta vi, på grund af hvad vi ofta läsa i hans psalmer, att han bar i liflig hågkomst de löften, han gifvit Herren och var angelägen om att hålla dem (Se ps. 61: 9; 66: 13, 14; 116: 14, 18—19!).

Unge broder och unga syster! Sök att likna dessa och efterfölja deras exempel!

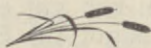
Det är en stor nedlåtande kärlekshandling af Gud, att han med välbehag vill mottaga en fattig människas löfte. Skulle han vara i behof af hvad vi kunna lofva! Nej, men han behöfver oss, och vårt löfte kan få tjäna såsom ännu ett band mellan Gud och oss.

Må vi blott vara på vår vakt mot att obetänksamt eller öfvervägdt gifva löften, som vi ej kunna eller vilja hålla! Och må detta bli en regel för alla unga i deras förhållande både till Gud och människor!

Den, som sviker Gud och undanhåller det, som var bestämdt att vara hans, samlar öfver sig Guds misshag och kan aldrig erhålla någon större välsignelse, så länge detta får stå kvar mellan honom och Gud. Om vi läsa i Mikas bok, se vi, att välsignelsen uteblef från Guds folk därför, att detta bedrog honom genom att ej frambara tillräcklig

spis i Herrens hus. Och Herren framhåller som ett villkor för välsignelse, att bedrägeriet skulle upphöra och folket frambära gåfvor, som täcktes honom. Måhända mer än en, som läser detta, kunde öppna en väg för efterlängtade välsignelser genom att gå till rätta med sig själf inför ofvan citerade ord af Asaf!

Aug. Liljeborg.

Huru goda tider komma.

"Ty I kännen vår Herre Jesu Kristf nåd, att han ehuru rik vardt fattig för eder skull, på det att I genom hans fattigdom skullen varda rika" (2 Kor. 8: 9).

1. Dåliga tider och goda tider komma icke helt och hållet oberoende af oss själfva och vårt förhållande. Det är med goda tider ofta liksom det är med dyrbara fynd: de må finnas där, men de blifva af intet värde, tills de upptäckas. Goda tider måste också upptäckas. Och icke blott det. Upptäckta måste de brukas för att blifva allt det de kunna blifva, alldeles såsom en guldgrufva måste först upptäckas och så arbetas och ändtligen dess material förädlas. Detta vårt förhållande är angifvet i vår text i ordet "kännen". En intelligent uppfattning om de goda tidernas rätta orsaker och förnämsta källor tjänar till att framkalla goda tider, liksom å andra sidan okunnighet och vidskepelse hindra deras ankomst. Om jag t. ex. tror, att goda tider kunna framtröllas eller lagstiftas fram eller på något vis hållas öfver mig liksom ett solsken eller en regnskur ofvanefter, oberoende af om jag öppnar mina ögon eller sluter dem, oberoende af om jag brukar mina armar eller lägger dem i kors, så må jag vara förvissad att, huru många goda tider besöka min trakt, till mig komma de icke.

2. Den första sanna och förnuftiga kunskap om goda tidens rätta källa är emellertid den att visst veta, att de komma ofvanifrån. De komma ej ur mulden utan ur ljuset ofvan. De äro en Guds nåd och ynnest. En människa kan verkligen icke taga, utan att det varder henne gifvet. Det är klart vid den allra flyktigaste eftertanke. Det må finnas aldrig än så rika fynd i min väg. De existera ej för mig, om jag ej ser dem. Och förmågan att se dem var dock icke ett fynd, som jag någon gång också hittade, utan en gåfva. Och förståndet, som tände ljuset i ögat, var ofvanifrån. Och kraften, som tillvaratog och

brukade det funna, var och är ofvanifrån, hvart enda andetag däraf, hvarje pulsslåg däraf.

3. Goda tider äro visserligen icke en politisk sak, en fråga om ett politiskt val mellan olika politiska partier. De komma nämligen från vår *Herre Kristus*. De äro på det intimaste förbundna med Kristi makt i världen. Men detta innebär, att de komma och i all synnerhet stanna på villkor af rättfärdighet och renhet. Goda tider äro icke identiska med tider af öfverflöd. Det är af bruket, ej af tillvaron af ymnigheten som de goda tiderna bero. Goda tider äro varaktiga. Goda tider äro nyttiga och fruktbarande icke bara på åker och äng utan i åkermannen själf.

4. Goda tider komma vidare genom andras uppoffring och själfuppoffring. Vi njuta frukterna af andras möda, tårar, lidanden. Våra åkrar gifva lätt vunna skördar, tack vare den gamle gångne rödjarens flit och slit. Våra läxor äro lätta att lära, tack vare tänkarens mödosamma vaknätter af forskning. Våra fäder hafva försmäktat i fängelse, på det att vi skulle vara fria. De hafva spillt sitt blod på slagfältet eller på schavotten, på det att vi skulle kunna lyfta vårt hufvud i trygghet. Vägrödjare hafva gått före oss på hvarje stig i lifvet. Och vi hafva ganska väsentligt ärfvt om icke de goda tiderna så dock de villkor, som göra goda tider till en möjlighet.

5. Men det kan bevisas, att alla dessa uppoffringar och själfuppoffringar, som vi i dag njuta frukterna af, i allra egentligaste mening äro, om jag så må säga, auktoriserade och gjorda allmängiltiga och användbara genom *Kristi stora själfuppoffring*. Långfredagen är mänsklighetens stora säningsdag. Påsken mänsklighetens stora skördefest. Och det skulle för länge sedan hafva tagit slut på säningskorn i vår skäppa, hade det icke varit för den outtömliga tillgången där. Kristendomen eller med andra ord Kristi Ande i världen är den stora och enda garantien för våra materiella, intellektuella och öfriga privilegier. Tänk bara öfver, hvartill materiellt öfverflöd leder utan godhet och barmhärtighet. Tänk bara på, hvilken fruktansvärd benägenhet det materiella öfverflödet har att höja aktierna af tingen och sänka aktierna af själen. Och gör dig allvarligt den frågan, hvad det dock egentligen är för en makt i världen som *till trots af denna fruktansvärda tyngd af tingens inflytelse dock håller själens värde uppe, ja, stadigt höjer det?* Och det är icke möjligt annat, än att den frågan skall framkalla Kristi bild såsom det enda sanna svaret: Kristus är det. Hvem tvingar allt godt i världen ned till gemene man öfver alla starka dammar af klassprivilegier och monopol? Hvem har byggt folkskolor? Hvem har infört i mänskligheten den underbara tanken, att det starka är till för att tjäna? Hvem har lyft kvinnan till aktning

och heder? Hvem har tagit vara på de små i samhället? Hvem har ingifvit människan att vårda de sjuka och förbarma sig öfver de elända, ja, att frälsa de sjunkna? Hvem har tvungit hämnanden i rätten att maka åt sig för reform? Hvem har utplånat ur rättskipningen tortyr och förbjudit en människa att anklaga sig själf eller vittna mot sina närmaste? Det är icke möjligt att framkasta dessa och hundratals andra liknande frågor utan att ledas tillbaka för det fullt giltiga svaret till den kristna tidsålderns gryende dag och det ljus, som framkallade den. Allt, allt bär omisskänneligt Kristi drag och är uppbyggt af hans Ande.

6. Men slutligen, vår andel i goda tider är direkt beroende af vår andel i just detta sinne, Kristi sinne. Materiella, intellektuella, politiska, sociala fördelar äro, när allt kommer omkring, bara liksom omslagspapperet för den egentliga och stora förmånen, förmånen att vara rik i Kristus. Den rikedom är källan till alla rikedomar och är så mycket en rikedom i sig själf, att han kan undvara dem alla, då däremot alla andra rikedomar äro intet annat än en djupare fattigdom utan denna själens rikedom och frid. Ingen är så djupt olycklig som den, hvilken äger allt utom Kristus. Penningar, kunskap, frihet, anseende, ära, vänskap, kärlek, hvad är det allt utan Kristus? Ack, en rikare jordmån för skördar af sorger, missräkningar och det djupaste elände. Den stora risken, mina unga vänner, är icke den, att vi kunde råka möta dåliga tider utan snarare den, att vi kunde råka utför goda tider, utan Kristus.

North Park College i mars 1903.

D. Nyvall.

Ett barndomsminne.

Det var så fridfullt uti aftonstunden,
Men ack, min ande var af tankar bunden,
Af tankar dystra för mitt hjärta unga —
Så sorgsna och så obeskrifligt tunga.

Ack, lifvets strid jag icke länge stridit,
Ty barnaåren nyss ifrån mig glidit,
Och då nu motgången mot mig sig vände,
Så tröstlöst öfvergifven jag mig kände.

Helt ensam sitter jag en aftontimma,
Ser längtansfullt mot vesterns bleka strimma,
Och blicken drömmande i fjärran ilar,
Tills snart den vid en strand bland skären hvilat.

Jag ser en hydda invid vikens vatten,
Som hvilar stilla uti sommarnatten,
Där vassen böja sig för sommarvinden,
Och sol strör rosor uppå barnakinden.

Jag ser mig själf förutan sko och lufva
Där plocka blommor uppå ängens tufva
Så gladt som alltid i den ljusa våren,
Så sorglöst som i ljufva barndomsåren.

Men snart jag gråtande på tufvan sitter
Och böjd i smärta, utsägligt bitter,
Ty äfven barnahjärtat djupt kan känna,
Och smärtan äfven där kan bittert bränna.

En obetydlig sorg väl nu jag tyckte,
Men då det hårdt mitt barnahjärta tryckte,
Ty, då jag gått att vårens blommor plocka,
Jag tappade min kära, kära docka.

Men länge satt jag ej i rådlös smärta:
Jag visste, hvem som tröstar sorgset hjärta.
Och invid tufvan mina knän jag böjde,
Min blick jag bedjande mot himmeln höjde.

Jag visste, han små barnen lofvat höra,
Och därför till min skatt han skall mig föra
Nu glädjefullt med vaknadt hopp jag tänkte,
Och det fullkomlig tröst mitt hjärta skänkte.

Jag tänkte: mina steg han leda låter,
Dit jag min kära skatt skall finna åter.
Jag sökte intill sista skymt af dagen,
Och då jag på min tro ej blef bedragen.

O, denna bild ifrån min barndoms dagar
Snart molnet bort ifrån min panna jagar.
O, hvarför, hvarför klagat jag och lider!
Han är densamme som i svunna tider.

Och liksom förr i barnslig tro jag beder:
 Det är ju du, o Herre, som mig leder;
 O, gif mig tillförsikt i tidens vimmel
 Och slut mig närmare min barndoms himmel.

Tea.

Vänskap och vänskapsförbindelser.

Af A. W. H.

IV.

Böcker såsom goda eller dåliga vänner.

Den, som har sinne och lust för läsning, kan i böcker komma öfver både goda och dåligavänner. Då du vill hafva en stund med dem, äro de aldrig upptagna; då du kommer till dem, är du alltid välkommen; då du vill veta något af dem, dölja de intet; då de blifva missförstådda, blifva de aldrig vid misshumör, och, om de skulle finna dig kortsynt, inskränkt och enfaldig, skratta de aldrig åt dig. De gifva allt, hvad de äga och fordra intet. I det afseendet kunna de således sägas vara verkliga vänner. Men icke alla böcker äro därför sanna vänner. Många äro falska sådana. Dessa komma ofta under vackert namn och fin utstyrsel och vilja göra sig till dina vänner, men i hjärtat äro de svekfulla och lastbara. Men förklädningen döljer det onda. Och för sådana bör du akta dig.

Goda böcker äro goda vänner. Och de penningar, som en ung man utgifver för ett godt urval af böcker, äro i sanning icke bortkastade, så vida han förstår att göra ett rätt bruk af sin boksamling. De stunder, en god bok kan sysselsätta vårt intresse, äro solglimtar i vår tillvaro; ty ingen kan genomläsa en god och underhållande bok utan att därunder och efteråt känna sig bättre och lyckligare.

Genom goda böcker komma vi i beröring med goda människor och få göra bekantskap med snillrika, upphöjda och rena karaktärer. Genom dem få vi lära oss närmare känna lifvet och naturen, ja, äfven oss själfva. Genom dem riktas vårt vetande, lyftes och renas fantasien och stärkes viljan till det goda. Den goda boken är en god vän, som räcker oss nycklarna till framgångens dörr.

Ingen bok kan dock jämföras med *bibeln*. Den är en bok för alla. Den kan gifva oss, hvad ingen annan bok kan gifva. Den räcker oss nycklarna till själfva himmeln. Den är en bok för fattiga lika väl som för rika, för ungdomen lika väl som för

ålderdomen. Ingen bok har en sådan förmåga att bilda människans alla själskrafter som bibeln. Ingen bok kan så som bibeln läsas om och om igen med oförminskadt, ja, stigande intresse. Den är böckernas bok i mer än *en* mening. Den saknar sin like i rikedom, mångfald och verkande kraft.

Den, som försummar bibeln på bekostnad af andra böcker, förlorar därför mer, än han tror. Ingen bok, den må vara huru god som helst, och icke ens alla goda böcker tillsammans kunna ersätta bibeln. Goda böcker hafva vi många, men bibeln är endast en. Vinnlägg dig därför om, att du hvarje dag får någon stund för din bibel. Läs den i sitt sammanhang, läs och begrundade dess innehåll under bön om den helige Andes ljus. Läs med uppmärksamhet och eftertanke, och du skall få erfara, att dess fördolda djup mer och mer skola upplåta sig för din själ. Läs den med ett sanningssökande sinne och lyd den med ett ödmjukt hjärta! Du skall då i din själ få erfara så underbara, så välsignelsebringande verkningar, som ingen annan bok förmår åstadkomma. Den är en vän, som kan hjälpa dig i lifvet och lyckliggöra dig i döden.

Valet af böcker är nästan lika svårt som valet af vänner. Skenet bedrager så ofta i båda fallen. Låt icke förleda dig att köpa en bok blott därför, att den bjudes dig i en bokhandel eller annonseras i en tidning. Hvarken bokhandlaren eller tidningsredaktören torde hafva läst boken. Det enda, du kan lita på, är omdömesgilla människors råd och recensioner af böcker i sådana tidningar, som skriva under kristlig ansvarskänsla. Rådfrågar du ingen af dessa, kan du lätt blifva bedragen. Och ett sådant bedrägeri kan för dig hafva de menligaste följder.

Dåliga böcker äro onda skalkar, som locka läsaren in på dåliga vägar. Någon har sagt: »Böcker finnas, som det skulle vara slöseri med tid att läsa, medan åter andra äro så dåliga, att vi icke kunna läsa dem utan att smutsa oss, böcker, som vi skulle sparka ut på gatan, om de vore människor». Detsamma är ock förhållandet med en del tidningar. Och för öfrigt all lektyr, som gör läsaren förtrogen med det onda, är i sig själf ett ondt.

Då en ung man kommit sig för något, vill han gärna hålla sig med egen tidning, kanske en daglig sådan. Utan att fråga någon förständig människa till råds går han och prenumrerar. Det säger sig själf, tänker han måhända, att de tidningar, som hafva den största spridningen, också äro de bästa. Hans omdömesförmåga har ännu ej vunnit den stadga och hans karaktär ej den fasthet, att han förmår afgöra hvad som är honom till skada eller nytta och värna sig för skadliga intryck. Han läser sin avisa och släpper godvilligt till sig för både det hälsosamma och det giftblandade innehållet. Någon förständig person säger ho-

nom, att den där tidningen icke är en verklig vän. Men det tror han vanligen icke mycket på. Han försäkrar, att han nog skall förstå att akta sig. Men det är icke så lätt att akta sig för smitta, då man dagligen och intimt umgås med en, som är behäftad med smittosam sjukdom. Medan den unge mannen tror, att han skall akta sig, dryper ovännen droppe efter droppe gift in i hans själ. Utan att han anat det, har hans smak för läsning blifvit förskämd, hans tankelif förorenadt, hans sedliga kraft slappad, ja, hans tänkesätt och hela lifsåskådning hafva börjat få en helt annan färg. Han är densamme unge mannen som förut och dock till sitt inre lif en helt annan.

Ack, dessa följetongsromaner, som utgöra en del tidningars lockbeten, huru hafva de icke förstört mången ung man och kvinna! Den moderna romanlitteraturen, hvaraf sannerligen icke alltid det bästa utminuterar i tidningarnas följetongsafdelning, är att likna å ena sidan vid ett sugrör, som förstör, försvagar och utmattar själen samt utsuger den nödiga spänstigheten och kraften för kallelsen i lifvet, och å andra sidan vid en kloakledning, som leder genom själen en ström af orenlighet, hvaraf det mesta lämnar sin bottensats kvar på själens djup. Den unge mannen tror, att det ingenting gör, om han läser de där romanerna. Men annat får han erfara. Minnen och intryck af händelser och situationer i berättelsen förfölja honom om dagarna i hans arbete, om kvällarna, då han går till hvila, om nätterna i hans drömmar och om morgnarna, då han vaknar. Han har nu också börjat få smak för sådan slipprig lektyr. Allt, som bär romanens namn, lockar honom, tjusar honom, binder och till slut snärjer honom. Lusten att läsa bibeln och verkligt goda böcker är såsom bortblåst. Han känner i stället en viss vämjelse vid allt sådant.

Men de sinnliga lidelserna äro, när de en gång blifvit väckta, såsom glupska djur. Hvad som i början var nog för ett sinnesrus, är snart otillräckligt. Det berusande giftet måste tagas i starkare och tätare doser, om det skall göra någon verkan. Ack, hvem kan på förhand säga, huru det slutar för en sådan människa! Många af dem, som på lediga stunder underhållit sig med romanhjältarna, hafva till slut kastat sig i lastens grumliga vågor.

Det är en dålig väntjänst sådana människor göra sig själftva. De förfölja sitt bättre jag såsom jägaren sitt villebråd och släppa lidelsens hundar lösa öfver det, tills det blir alldeles utjäktadt. Ack, min vän, fly det onda i tid! Dålig lektyr är det sämsta af allt, hvarmed du kan sysselsätta dig på lediga stunder.

Missionsbref från J. Hammar.

Käre missionsvänner!

Frid!

Den 28 sisl. april på kvällen anlände vi, Flodéns, Maria Svensson, Annette Åkesson och jag, efter en i allo trefflig resa till Banana. Då det nu i dag är postdag, skall jag sända er några meddelanden om mina första dagar i Kongo.

I Banana låg båten och lossade *en* dag, och i Boma två, hvarför vi ej kommo till Matadi förr än den 2 maj. Färden uppför floden var storartad. Första delen af den mellan Banana och Boma är mycket bred och rik på öar med yppig växtlighet. Den förnämsta af dem är Mateba, där ett kompani har en boskapshjord på flera hundra djur. När vi färdades förbi, sågo vi de vackra djuren, som, hvad beträffar foder, tycktes ha det öfverflödigt. Innan vi kommo till Boma, sågo vi Fetischklippan på flodstranden, hvilken är det första man möter af Kristallbergen, som fylla hela Nedre Kongo utom kuststräckan.

I Boma voro vi i land och besågo staden samt besökte en missionsstation. När vi lämnade Boma på f. m. den 2 maj, blefvo våra känslor lifligare än vanligt, ty vi visste då, att om några timmar skulle vi vara på Londe. Så mycket vi kunde, betraktade vi platserna, som vi passerade, och de väldiga höjderna. Det intressantaste var, då vi strax nedom Matadi gingo förbi Helveteskitteln, starka hvirflar, som mer än en gång pröfvat båtarnas kraft att gå uppför strömmen. Här gör floden en skarp krök, och på ena sidan är en brant bergvägg, som säkert är 100 m. hög, och går rakt ner i vattnet. Här fingo vi se Matadi och Londe samt inom kort den svenska flaggan, som jämte vännerna på Londe hälsade oss välkomna. Från vår stora båt hämtades vi af Sjöholm och Lembke, och, då vi kommo fram, mottogos vi af värdinnorna med svenskt kaffe. Vi kände oss nu glada och tacksamma mot Gud, som fört oss lyckligt till målet.

På söndagen voro vi på f. m. och på e. m. firade vi Herrens måltid tillsammans med de svarta och med flera stycken engelska missionärer. På måndags f. m. lämnade Sjöholms Londe och begåfvo sig mot hemlandet öfver England. Säkerligen lämna de ett stort tomrum efter sig i Kongo. På onsdagen den 6 reste Flodéns för Mukibungu och Maria för Kinkenge. Annette och jag skola tills vidare stanna kvar här på Londe. Jag är hela dagarna hos dr. Sims, som bor en 15 minuters väg från Londe, hvarför jag har frukost och middag

hos honom. Jag bor hos engelsmännen på Londe, där jag snart blir alldeles ensam. Herren välsigne eder och mig, hvar och en på sin post!

Hjärtligaste hälsningar till eder alla!

Eder för Kongo

J Hammar.

Jenny Lind, den svenska näktergalen.

För Ungdomsvännen af doktor H. Sellén.

I Tyskland gjorde Jenny Lind bekantskap med Robert och Clara Schumann samt Felix Mendelsohn-Bartholdy, som visade henne vägen till tonkonstens förlofvade land: oratoriet, om hvilket Schumann sagt, att det är musikkonstnärens allra högsta mål, och det blef inom kort för Jenny Lind hennes A och O. »Nu kan jag få sjunga den musik, jag älskar», sade hon om oratoriet, »och orden göra mig till en bättre människa. Intet väsen är mera afundsvärdt än jag.» Nu kommer ett anbud från Phineas T. Barnum till Jenny Lind att med honom som impresario sjunga på konserter i Amerika i sällskap med några andra musikaliska sjäfnor af första ordningen. Man har klandrat Jenny Lind, för att hon »gaf sig i slang med humbugmakaren Barnum»; men intet kan vara orättvisare, ty affär är affär, och Barnum uppförde sig mot Jenny Lind som en gentleman, och de skildes som goda vänner. Enligt kontraktet skulle hon sjunga på 150 konserter mot 1,000 dollars per afton: 150,000 d. jämte tantième. Men, när hon hade sjungit 39 gånger, köpte hon sig lös för 25,000 d., 7,000 d. mer än hon var skyldig till. Hon hade då sjungit in 702,160 dollars, af hvilken summa kom 176,695 dollars på hennes egen del. Nu fortsatte hon ensam, och det pekuniära resultat af hennes Amerikatourné blef omkring 10 millioner kronor, af hvilka hon strax med varm hand skänkte bort omkring 1 million kronor till offentliga institutioner och till enskilda kanske lika mycket.

Från hennes konsertresor finnas en mängd intressanta historier, bland hvilka vi anföra följande. Första gången hon sjöng i Amerika, sutto åhörarna, 5,000 personer, i början helt stilla och intogo en reserverad hållning. Men vid första sångens slut, blefvo de så entusiastiska, att deras bravorop alldeles öfverröstade sångerskan, så att cavatinans sluttoner formligen drunknade i applåderna. I Philadelphia voro alla yankees på benen, och trängseln var så stor, att Jenny Lind ej på länge kunde komma fram. Hon blef ledsen och fick hufvudvärk,

men lyckades slutligen fly in i sitt rum. Förgäfves uppmanade Barnum mängden att skingra sig, alla stodo kvar för att uppfånga ännu en skymt af sångerskan. Men hon hvarken ville eller orkade gå ut till dem. Nu voro goda råd dyra. Till slut lyckades Barnum öfvertala mamsell Åmanson, Jenny Linds sällskapsdam, att oförmärkt knipa Jennys hatt och schal och i denna förklädnad gå ut och niga för folket, och då ändtligen kände de sig belåtna och trippade af. Men det märkliga är, att ingen vågade tala om det lilla bedrägeriet för Jenny, ty hon hatade all förställning till den grad, att själfve Barnum måste tiga med saken.

Öfverallt blef hon mottagen med öppna armar. Hos Amerikas president Fillmore var hon en högt värderad gäst. När hon besökte Washingtons gamla hem Mount-Vernon, fick hon af dess ägare, en ättling af Georg Washington, en bok ur biblioteket med en egenhändig namnteckning af Amerikas befriare. Häröfver blef Jenny så rörd, att hon ville lämna sin klocka och kedja som minne. Då Washington afböjde detta, emedan de voro alltför dyrbara, svarade Jenny, att deras pris var ett intet mot bokens stora värde.

En afton sjunger Jenny Lind den bekanta folksången »Hell Columbia» under allmän hänförelse. Plötsligt reser sig en ståtlig herre bland publiken och börjar sekundera sångerskan med sin präktiga bas. Förgäfves rycker hans fru honom i rocken och hviskar: »Sätt sej ner, snälle gubben min, och gör inte skandal, folket tittar ju på oss och skrattar». — Men den gubben gick inte! Frun fortsätter allt mer ängslig: »Tyst med sej, sockervännen lille, sätt sej ner.» — Nu var toffelväldet slut, gubben hade blott öra för den svenska näktergalen, och den arma frun fick sitta där med skammen. — Ändtligen var duetten slut, men hvad tar han sig nu till? Jo, med hatten i hand gör han för sångerskan en oklanderligt vördsam reverens, som af henne besvaras med en gratiös nigning. Om igen ny bugning och ny nigning i flera repriser, och denna lustiga pantomim upprepades gång på gång till den stackars fruns fasa, hon ville sjunka genom golvet, men till ogement stor munterhet hos publiken. »Hvem var det,» frågade Jenny Lind, »han liknar ju på håret erkebiskop Wallin i Uppsala?» Jo, det var Daniel Webster, om hvilken hans politiska motståndare Calhoun sade: »Bland alla statsmän i våra dagar finns det ingen, som gjort sin politiska bana med större hänsyn till sanning och heder än Daniel Webster». Om denna märklige man hette det i allmänna opinionen: »Norden har ej hans like, och Södern har ingen större än han. Ja, Webster är rent för god att bli president.»

När hon skulle resa från Richmond, var det så proppfullt med nyfiket folk i stationshuset, att inga resande kunde komma fram till vagnarna. Stationsinspektoren var rent förtviflad, tåget skulle gå, men passagerarna sutto fast i trängseln. »Vänta litet», sade Jenny Lind,

»jag skall snart göra passagen fri.» Därpå gick hon uppför ena trappan och ropade, att hon ville taga hvar och en i hand, de skulle bara vara så snälla och ordna sig i rad och gå förbi henne och sedan passera nedför trappan. Inom kort var ingången fri till perrongen och vagnarna.

Att skandinaverna i Amerika solade sig i Jenny Linds glans är naturligt. I Boston kom en dag en svensk tjänstepiga till hotellet och bad så vackert att bara få se Jenny Lind. Den stora sångerskan lät genast flickan komma in, och hon behöll den fattiga landsmaninnan hos sig i flera timmar. Ja, hon bjöd henne på konserten och skjutade sedan hem henne i sitt eget ekipage till stor förvåning för tjänarinnans husbondefolk. Man berättar att Jenny Lind alltid var höflig och vänlig mot tjänstefolk, och, när hon i familjerna träffade på någon trotjänare, behandlade hon den med högaktning. Under den allmänna »Lindfebern» kom en dag en person från St. Paul för att tala med guvernören om en viktig sak. Men, innan han hunnit framföra sitt egentliga ärende, voro hans första ord till den höge embetsmannen dessa: »Herr guvernör, jag har hört Jenny Lind!»

Ungdomsverksamheten i Wärmland.

På grund af, att det viktiga steget har tagits inom Wärmland, att ett ungdomsförbund bildats, kalladt »Wärmlands och Dalslands ungdomsförbund», vilja vi för Ungdomsvännens läsare säga några ord om ungdomsverksamheten inom nämnda provins och på samma gång presentera för eder en af de största föreningar, som slutit sig till förbundet.

Ungdomsverksamheten inom Wärmland är ganska liflig. Både K. F. U. K. och K. F. U. M. har en ganska betydlig verksamhet, och dessutom hafva metodisterna och baptisterna ungdomsföreningar på många platser. Äfven inom friförsamlingarna har på sista tiden bildats en mängd ungdomsföreningar. Det är som en värflod bröte sig fram. Man kan icke och vill icke hindra den. Både gamla och unga besjålas af den önskan, att denna flod måtte komma att gå i rätt riktning. Med rätt riktning mena vi då, att sann gudsfruktan måtte få råda i dessa föreningar, samt att de måtte verka som hjälptrupper åt församlingarna, på det att de på intet vis måtte blifva några afledningsrör, som draga kraft från församlingen, men väl såsom bifloder hvil-

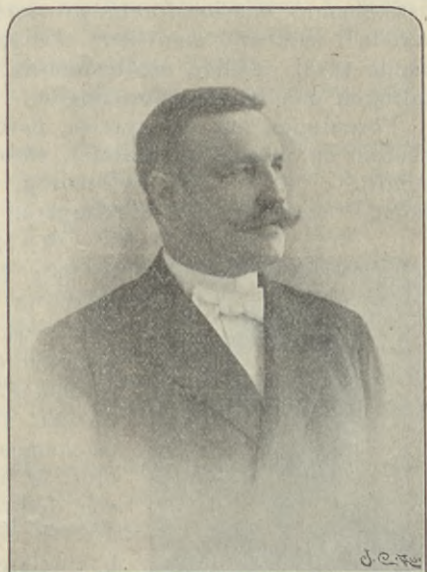
ka rinna in i den stora hufvudfloden. Och i detta fall torde Värmland vara synnerligt väl lottadt.

Ett stort steg i den riktningen är också taget genom det nyss bildade ungdomsförbundet, hvars stadgar äro sådana, att de föreningar, som sluta sig till det samma, gärna kunna göra till sitt valspråk: *För Kristus och församlingen.*

Vi lofvade presentera en ungdomsförening från Värmland, och det är ungdomsföreningen »Enighet och Frid» i Kristinehamn.

Den bildades af predikanten O. Olofsson den 21 sept. 1898, och icke mindre än 75 medlemmar gingo genast in i föreningen.

Nu har den emellertid vuxit upp så, att den har 175 medlemmar, hvaraf öfver hälften tillhör församlingen, ty så fort medlemmarna komma till den andliga mognad, som därtill fordras,

O. OLOFSSON, ordf.

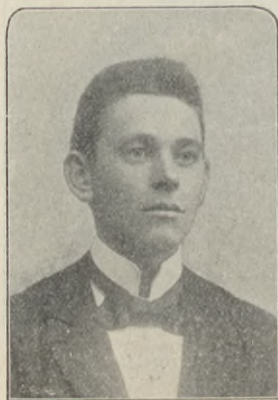
HENNING JOHANSSON, v. ordf.

G. BERGGREN, sekr.

så begära de i regeln inträde i församlingen. Föreningen är Kristinehamns missionsförenings ungdomsförening och verkar uteslutande i samband med den. Enighet och frid har alltid varit rådande såväl emellan medlemmarna inbördes som mellan församlingen och ungdomsföreningen.

Föreningen har en styrelse, bestående af 10 ledamöter, och dessutom en mängd kommittéer, såsom festkommitté, sjukbesökskommitté o. s. v. En syförening, som sammanträder hvarje måndag, räknar ett 40:tal deltagare.

HILDING LUNDVALL, kassör.

son, stationskarl A. G. Andersson, murare L. F. Alstrand, handl. Isack Carlsson, Bernhard Jonsson och Wiktor Johansson.

Mätte Herrens välsignelse hvila öfver såväl denna förening, som all kristlig ungdomsverksamhet, att goda frukter måtte växa på denna nya plantering.

Skånes Kristliga Ungdomsförbund

frade sisl. Kristi himmelfärdsdag sin 15 konferens i Landskrona. I den ljufva vårmorgonen, då naturen klädt sig i sin vackra värdräkt och solen kastade sitt guld öfver land och haf, samlades en värlig skara i vår goda stad. Största delen anlände med de tre järnvägar, som löpa till staden, men från Malmö och Limhamn kom en skara sjövägen under flygande fanor och klingande spel.

Sedan mötet öppnats med bön och välkomsthälsning af pred. Isaksson, och Oscar Persson hållit en tankerik predikan, höll predikant A. Ohldén från Jönköping ett instruktivt föredrag öfver ämnet: »*En spegelbild för vår tids ungdom ur ett ungdomslif för tre tusen år sedan*» (David).

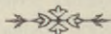
Middag intogs af de flesta mötesdeltagarna på det närbelägna ångköket. Priset var 50 öre.

På e. m. höll pred. Magnusson från Svedala ett godt missionsföredrag, och undertecknad talade om: »*Några ur Mose historia hämtade lärdomar för de unga*». Afslutningsföredrag hölls af Persson och Ohldén. Musik utfördes dels af Fridsbröderna från Malmö och dels af en gitarrorkester. Såsom särskildt gynnsamt för konferensen må nämnas, att allmänna läroverkets rektor, herr Oldin, välvilligt upplåtit läroverkets stora och luftiga gymnastiksal. Sannolikt hade icke mer än tredjedelen af de till 8- å 900 deltagarne kunnat rymmas i missionshuset. En Andens friskhet hvilade öfver mötet och beläthenheten var allmän. Under fritiderna genomsvärmade gästerna de vidsträckta, vackra parkerna vid Öresund och blefvo helt förvånade öfver att finna så mycket vackert i Landskrona.

I en tid, då massor af vår ungdom uppslukas af »gudsförnekeriets» ginungagap, är det glädjande att se, huru många ändå blifva kvar på den säkra klippan Kristus för att inviga sin ungdomskraft och energi åt honom, som köpt oss åt Gud med sitt blod.

Välsigne Gud Skånes Kristliga Ungdomsförbund och andra dylika föreningar, som vilja förhårliga Kristus!

K. A. P.

Insända böcker.

Äktenskapets etik och hygien. Af Sylvanus Stall, teol. d:r. Bolaget Puritas förlag. Ser. 1 häftet 1. **Hvad en gift man bör veta.** Stockholm 1903, sidor 32, pris 25 öre.

Författaren vill genom sin bok rädda ett af lifvets heligaste förhållande från en skamlig förnedring. Han söker framställa dessa i vår natur djupt rotade drifter och begär i deras förhållande till individens, släktets högsta utvecklings möjligheter. Vi se sålunda, att han har ställt sitt mål högt, ty det gäller att afväpna och afsätta den fräcka inkräktande sinnlighet, som på så många håll intagit högsätet och dyrkats under kärlekens namn samt åter uppsätta den sanna kärleken, strålande af ljus och renhet, på sin tron, och därmed bringa glädje, välsignelse och frälsning till tusende.

Har författaren lyckats i sin uppgift? Det torde vara för tidigt att yttra sig härom efter läsningen af blott första häftet. Men man har all anledning tro, att författarens ädla sträfvan krönts med framgång, när man läser, hvad F. B. Meyer, Sheldon, Spurgeon, Cuyler, Sankey m. fl. hafva skrivit för att rekommendera boken. I Svenska Morgonbladet, Blå Bandet och Hälsovänneren har Stalls bok redan blifvit fördelaktigt omnämnd. Att smärre misstag eller kanske rent af tryckfel förekomma, bör ju ej förringa bokens värde. Öfversättningen

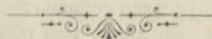
är gjord af kompetent person. Det är tid på, att vårt folk vaknar upp ur den dvala, i hvilken det insöfts af »boheme»författare och drar sig ur den försumpning, dit cyniska poeter och skribenter lockat vår ungdom genom oblygt ockrande på lasten och genom att söka upp de anknytningspunkter för det onda, som äfven en ofördärfvad natur kan bjuda genom arfsynden. *Hj. Sellden.*

Unga Krafter. Sveriges Studerande Ungdoms Helykterhetsförbunds årsskrift för 1903. Pris 75 öre.

Vi rekommendera denna årsskrift på det varmaste. Den är innehållsrik och intressant samt försedd med en hel del porträtt. Utstyrseln är prydlig och priset billigt.

Vägen till skönhet, hälsa och ett långt lif. E. V. Hellströms Förlagsexpedition. Uppsala.

Till ledning för dem, som hafva intresse för sådan läsning, vilja vi meddela, att första häftet innehåller: Skönhetens värde och fördelar; skönhetens begrepp; de tre skönhetsstadierna i kvinnans lif; möjligheten att ernå skönhet; huru vi själfva sätta prägeln på våra anleten; hemligheten af ett ansiktets förvandling.

Brefväxling.

I.

Insända frågor.

1. Huru skall man rätt förstå Jesu ord i Joh. 6: 65? Oviss.
2. Om man af hela sitt hjärta önskar gifva ut sin tid och sina krafter i Herrens tjänst, bör man då utan någon annan vink eller kallelse söka få denna önskan uppfylld, eller bör man i tysthet förbida Herrens ledning? Kan en sådan längtan under några förhållanden komma från annat håll än från Gud och, om så är, under hvilka? Ina.
3. Kan det möjligen stå i strid med Guds vilja, att några troende ungdomar medverka i en kyrkokör tillsammans med andra, icke troende, om de någon gång skulle bringas att lämna sina egna sammankomster?

»Troende ungdom».

4. Huru bör den troende ungdomen ställa sig till det numera så moderna kringvändandet af vykort, enkannerligen fantasikort? B—ie.
5. Hvari består skillnaden mellan att »öfverskyla» synden (1 Petr. 4: 8) och att försvara den? Kan ej det förra lätt öfvergå i det senare? I—n.

II.

Svar på insända frågor.

1.

Till H.

»Är det synd för en troende att dricka ett glas vin och skåla med andra, icke troende?»

Ja, om »vinet» innehåller alkoholgift, ty dels nedsätter spriten intelligensen för en stund, dels ger man ett dåligt exempel. Man kan narra

den svage att öfverskatta sin själfbeherskningsförmåga och sålunda komma honom på fall, äfven om man själf blir ståndande oaktadt rusdrycksgifvet. och för den icke troende blir man ett stöd att fortsätta med supseden. Låt oss utbyta de oskyldiga orden »dricka» och »skåla» med det mera be-tecknande ordet »supa», så blir svaret lättare att afgöra.

Detta må vara nog för tillfället, vi skola framdeles lämna ett längre och uttömmande svar. Att förgifta sin egen kropp, vara den svage till anstöt och gifva ett stöd åt supseden är en trefaldig synd.

Hj. Sellén.

2.

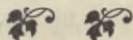
Till Hubert.

»Hvad har en missionskommitté inom en ungdomsförening att iakttaga för att missionsintresset bland de unga må blifva större och för att i öfrigt kunna vara till största möjliga välsignelse?»

Det gäller först och främst för en sådan kommitté att för egen del vara besjälad af ett varmt sinne för missionen. När så är, skall nog den ande, som är rådande inom kommittén, snart visa sig verksam äfven bland medlemmarne inom ungdomsföreningen. Dock är gifvet, att äfven den, som varmt intresserar sig för Herrens sak, kan stå rådvill ibland, i fråga om att söka intressera andra. Alltid kommer det också att ställa sig så, att man ifråga om missionsintresse har mycket öfrigt att önska både hos sig själf och andra. Emellertid är det ju ett sätt att söka upplifva andra till verksamhet för Herren, att man nämligen ofta söker få den frågan på tal vid de enskilda och äfven de offentliga mötena. Genom kärleksfulla samtal i det ämnet skall helt säkert mången vakna upp öfver både den skyldighet och förmån, som ligger däri, att man deltagar i missionsarbetet.

Missionskommittén må ock se till, att god missionslitteratur sprides bland de unga. Därigenom lära de känna de olika missionsfälten och många Herrens vittnen, som arbeta i vingården. Vidare bör den, som har ungdomens ledning om hand, söka utforska, hvad den ene och den andre, som han lärt känna bland de unga, bäst kan passa för. Så söker han sätta dem i verksamhet just på den platsen. Det har visat sig vara uppfriskande för de unga själfva att få något särskildt sig ålagdt att arbeta för, äfven när det gäller missionsarbetet. Vidare må man uppmuntra de unga, då man ser, att de vilja göra något, äfven om de råka i sin ifver handla oförståndigt ibland. Misstagen må man i kärleken söka rätta men vakta sig för att gnata på dem, ty därigenom kan man färkväfvä det goda uppsåtet hos dem. Förmaningens och uppmuntringens ord äro där på sin plats, parade med hvarandra. Viktigast af allt är, att kärlekens och gudsfruktans ande måtte få vara rådande inom föreningen, då varda ock dess medlemmar intresserade af att verka Herrens verk. Må såväl missionskommittén, som föreningens medlemmar hvar i sin stad söka bevara den, då går allt väl!

P. O.

Frågoinsändare uppmanas att alltid uppgifva namn och adress tydligt och att skrifva frågorna på särskildt papper. Önskas brefsvar, bör ett 10:öres frimärke inneslutas i brevet. Frågor, som vi anse ej förtjäna upptagas till besvarande, införas ej.

Red.

Från »En, som vill vara okänd»,

mottogo vi den 18 juni ett bref med ineliggande 100 kr. att användas till Ungdomens hednämision med önskan och bön om Guds rikaste välsignelse.

Ur brevet, som bör hafva ett särskildt intresse för de unga, hvilka offra för Ungdomens hednämision, meddela vi följande:

»Då jag, fast ännu ung redan fått erfara välsignelsen af att lägga undan något *visst* af mina inkomster för Guds sak, vill jag härmed — som jag både önskar och bör göra det — anonymt fråga vännerna af Ungdomens hednämision, om ej någon eller några af dem ville bestämma sig för det samma. Inkomsterna blifva ju merendels större med åren men äfven utgifterna och det stundom så mycket som behöfves, i synnerhet då man skall börja med något eget, så att man kanske någon gång drar sig, då det gäller denna härliga förmån. Tycker emellertid, att det kännes godt, då jag tänker på möjligen kommande dagar — inkomsterna må blifva större eller mindre — att allt framgent ha en liten *särskild kassa för Guds sak*, som man slipper taga med i räkningen, då det gäller de egna behoven. Må emellertid ingen företaga något förhastadt, som han tror sig sedan ej vilja eller kunna gå ut med. Gud ser ju ej så mycket på gåfvan som fast mer på, af hvilket hjärta vi gifva.»

Ehuru vi hafva oss bekant, att icke så få af våra vänner till Ungdomens hednämision göra på samma sätt som denna unga, anonyma vän, vilja vi dock begagna tillfället bedja våra läsare pröfva sig själfva inför det i brevet framställda spörsmålet. Måhända skulle flera stora sedlar därigenom komma att blifva insatta i Guds rikes stora, säkra bank.

Gifvaren (eller gifvarinnan?) af dessa 100 kr. har slutat sitt bref med att anföra 3 Mos. 22: 15, där följande ord läsas: »Och man skall icke ohelga Israels barns heliga offergåfvor, som de hafva offrat åt Herren.» Vare det långt ifrån oss att ohelga denna gåfva på något sätt. Ett *varmt och hjärtligt tack* är dock ett *behof* hos oss att uttala.

Till red. af Ungdomsvännen har under juni månad för samma ändamål äfven insändts:

fr. ungdomsvänner i Wånga 6 kr.; fr. Hanna H. 2 kr.; fr. E. D—én 5 kr.; fr. A. W—m genom E. D—n 5 kr.; fr. J. M. Magnusson, Rintetorp, Gräsmark 5 kr.

Redovisning af öfriga medel till Ungdomens hednämision måste stå öfver till nästa nummer.

